

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จากการที่กระแสการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และกระแสการบริโภคเครื่องเทศกำลังเป็นที่ให้ความสนใจไปทั่วโลก อาหารไทยจึงเป็นที่นิยมและชื่นชอบไปทั่วโลก เนื่องจากมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และรสชาติที่ดี รวมถึงมีส่วนผสมของเครื่องเทศและสมุนไพรต่างๆ ทำให้ชาวต่างชาตินิยมบริโภคอาหารไทยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทางภาครัฐได้ประกาศดำเนินนโยบายรับกับกระแสความนิยมที่มากขึ้น โดยประกาศยุทธศาสตร์ความเป็นครัวของโลก หรือ “Kitchen of the World” โดยมีเป้าหมายหลักให้มีการส่งออกอาหารที่ปลอดภัยเป็นลำดับ 1 ใน 5 ของโลก และผลักดันให้มีการส่งออกวัตถุดิบปรุงอาหารไทยให้ได้มากขึ้น การสนับสนุนให้ร้านอาหารไทยในต่างประเทศ เป็นศูนย์กลางข้อมูลการท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นจุดประชาสัมพันธ์ประเทศไทยให้ชาวต่างชาติได้รับรู้และร่วมมือกับหน่วยงานของทั้งในประเทศและต่างประเทศผลักดัน สนับสนุนการเปิดธุรกิจร้านอาหารไทยในต่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เผยแพร่อาหารไทยให้เป็นที่รู้จัก (กระทรวงต่างประเทศ, 2546 : ออนไลน์)

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้มีการปรับยุทธศาสตร์ทางโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน โดยมีการกำหนดปรับโครงสร้างภาคบริการให้เป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ โดยพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของภูมิภาคบนฐานความโดดเด่นและหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และความเป็นไทย โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรชุมชนในท้องถิ่น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550 : ออนไลน์) และ หอการค้าแห่งประเทศไทยได้การจัดทำแผนการตลาดการท่องเที่ยวประจำปี 2551 โดยเน้นความสอดคล้องตามกรอบยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะ 5 ปี ของททท. คือ มุ่งเน้นพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ เน้นการนำเสนอเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย(หอการค้าไทย, 2550 : ออนไลน์) ซึ่งการนำเสนออาหารไทยถือเป็นกลยุทธ์หลักหนึ่งในการส่งเสริมการตลาดต่างประเทศ จึงมีการส่งเสริมและเผยแพร่อาหารไทยโดยความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆของประเทศ ทำให้อาหารไทยเป็นที่นิยมในหมู่ชาวต่างชาติเป็นอย่างมากและเป็นจุดขายหนึ่งที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจในประเทศไทยและเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย รวมถึงอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพสูงคืออุตสาหกรรมทางการบริการ

ดังนั้นโรงเรียนสอนทำอาหารไทยจึงได้ถูกระบุเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่สำคัญในแผนการตลาดส่งเสริมทางการท่องเที่ยวของไทยตั้งแต่ปี 2547 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550 : ออนไลน์)

เนื่องด้วยนักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจในวัฒนธรรมต่างๆของการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการทำอาหาร ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วัฒนธรรมที่ค่อนข้างหนึ่งชาวต่างชาติเห็นว่าอาหารไทยเป็นอาหารที่มีรสชาติอร่อยและดีต่อสุขภาพมากกว่าอาหารตะวันตก อาหารไทยมีความเป็นเอกลักษณ์ มีกรรมวิธีในการทำอย่างประณีต ทำให้อาหารไทยเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังประเทศไทย ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือนประเทศไทยชื่นชอบในการรับประทานอาหารไทย มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากสนใจและเริ่มเรียนรู้ในการทำอาหารไทยอย่างจริงจังทำให้ธุรกิจโรงเรียนสอนทำอาหารไทยให้ชาวต่างชาติเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดหนึ่งที่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคเหนือ และของประเทศไทย โดยในปี 2549 มีนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างชาติ เข้ามาเยี่ยมเยือนจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 1,876,300 คน โดยมีมูลค่ารายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติสูงถึงกว่า สองหมื่นล้านบาท และโรงเรียนสอนทำอาหารไทยเป็นธุรกิจหนึ่งในด้านการบริการที่มีความสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษาทางด้านขนาดของตลาด พิจารณาจากปริมาณนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าในช่วงปลายปี 2547 ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภัยสึนามิ ทำให้ในปี 2548 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยโดยรวมลดลง แต่ในช่วง 2 ไตรมาสสุดท้ายปริมาณสถานการณ์การท่องเที่ยวเริ่มดีขึ้น และปริมาณนักท่องเที่ยวเริ่มเพิ่มขึ้นในปี 2549 และในปี 2550 ปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติในช่วงครึ่งปีแรก คิดเป็น 70% ของนักท่องเที่ยวปี 2549 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550 : ออนไลน์) จากการศึกษาการเรียนการสอนวิธีทำอาหารไทยสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ (สำราญ โปธิ์จักษ์, 2545) พบว่านักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่ที่เรียนวิธีการทำอาหารไทยเป็นนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์การเดินทางเพื่อท่องเที่ยว และพักผ่อน ซึ่งข้อมูลสถิติของนักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ยังคงเพิ่มขึ้น อีกทั้งพบว่าในจังหวัดเชียงใหม่มีผู้เปิดโรงเรียนสอนทำอาหารไทยเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนชาวต่างชาติที่ให้ความสนใจมาเรียนวิธีทำอาหารไทยมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะช่วงหน้าหนาวจะมีนักท่องเที่ยวเข้าเรียนมากถึง 400 คนต่อเดือน จากเดิมในอดีตเมื่อ 7 ปีก่อน ในจังหวัดเชียงใหม่มีโรงเรียนสอนทำอาหารเพียง 3 แห่ง แต่ขณะนี้เปิดโรงเรียนสอนเพิ่มมากขึ้นถึงเกือบ 30 แห่ง และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอีก (คมชัดลึก, 2549 : ออนไลน์) โดยธุรกิจโรงเรียนสอนทำอาหารไทยที่มีอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันนี้นั้น จะมีหลากหลายขนาดทั้งขนาดกลางและขนาด

เล็ก โดยจะมีทั้งโรงเรียนสอนทำอาหารที่เปิดเป็นโรงเรียนสอนทำอาหารอย่างเดียว และโรงเรียนสอนทำอาหารที่เปิดสอนในที่พัก เช่น เกสต์เฮาส์ หรือ โรงแรม ซึ่งโดยส่วนมากจะทำการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และมีการสอนเป็นกลุ่มโดยจำนวนนักเรียนต่อชั้นเป็นจำนวนประมาณ 15 - 20 คน

จากโอกาสทางธุรกิจดังกล่าวนี้ทำให้เห็นว่าธุรกิจโรงเรียนสอนทำอาหารไทยสำหรับชาวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่เป็นธุรกิจที่น่าสนใจที่จะนำมาวิเคราะห์การลงทุน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงจะทำการศึกษาความเป็นไปได้ของการลงทุนโครงการโรงเรียนสอนอาหารไทยสำหรับชาวต่างชาติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมุ่งเน้นให้มีความหลากหลายในการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยการเปิดสอนเป็นกลุ่มขนาดเล็ก 3-5 คน หรือกลุ่มขนาดกลางจำนวนไม่เกิน 10 คน เพื่อให้เป็นทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นกลุ่ม อีกทั้งยังเพิ่มการสอนในภาษาที่หลากหลายนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจากชาติต่างๆที่เข้ามาในเชียงใหม่โดยเลือกชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในเชียงใหม่มากเป็นอันดับต้นๆ เช่น ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เยอรมัน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการโรงเรียนสอนอาหารไทยสำหรับชาวต่างชาติ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้ทราบถึงความเป็นไปได้ของโครงการโรงเรียนสอนทำอาหารไทยสำหรับชาวต่างชาติ ในจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเป็นแนวทางต่อผู้ที่สนใจประกอบธุรกิจโรงเรียนสอนทำอาหารไทย

นิยามศัพท์

การศึกษาความเป็นไปได้ หมายถึง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเพื่อต้องการทราบผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการลงทุนธุรกิจโรงเรียนสอนทำอาหารไทยแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยพิจารณาจากการศึกษาวิเคราะห์โครงการใน 4 ด้าน คือด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดการ และด้านการเงิน ทั้งนี้เพื่อช่วยประกอบการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ หมายถึง บุคคลที่ไม่ได้ถือสัญชาติไทย ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและเดินทางเข้ามายังประเทศไทยเป็นการชั่วคราว เพื่อท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

โรงเรียนสอนทำอาหารไทย หมายถึง สถานที่ให้ความรู้ในการทำอาหารไทยในจังหวัดเชียงใหม่ที่ให้บริการสอนขั้นตอนและวิธีการทำอาหารไทย ให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ